

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนากระบวนการ
จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

Current Situations, Desirable Situations and Guideline for Developing Child
Center Learning Process of Teacher in School Under The Secondary
Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province

¹อินธุอร ปุณากรณ์ (Intu-on Punakorn)

²สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (Sumalee Sriputtarin)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม (Faculty of Education, Nakhon Phanom University)

Email: 626150110122@npu.ac.th

Received December 7, 2020; Revised December 24, 2020; Accepted February 20, 2021

Abstract

The purposes of this research were 1) to study Current situations and desirable situations for the child center learning process of a teacher in school 2) to study need assessment for the child center learning process of a teacher in school and 3) to develop guidelines for child center learning process of a teacher in school under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province. The samples were 368 school administrators and teachers followed Krejcie & Morgan's table in the sample-size specification, and there were 4 instruments used in this research: (1) a questionnaire about the current situations with the consistency index equal (IC) of 1.00, the discrimination between .24 – .72, and the reliability of .96 (2) a questionnaire about desirable situations with the consistency index equal (IC) of 1.00, the discrimination between .24 – .78 and the reliability of .97; (3) a structured-interview form with the consistency index equal (IC) of 1.00; and (4) a suitability and possibility assessment form of guidelines with the consistency index equal (IC) of 1.00. The results were as follows: 1) overall current situations of developmental guidelines were at the high level, and overall desirable situations of desirable situations were at the highest level. (2) The highest mean of the needs assessment was manage learning thought processes and real practice which can be applied to life 3) The guidelines revealed the suitability in the highest level and the possibility in the highest level.

Keywords: Child Center Learning Process; Needs Assessment; The Secondary Educational Service Area Office 22

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน 3) พัฒนาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู จำนวน 368 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24 – .72 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .96 (2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24 – .78 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 (3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ (4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 3) แนวทางพัฒนาพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ; ความต้องการจำเป็น; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22

บทนำ

สังคมโลกมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาจึงต้องตอบสนองความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น การศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตามกระบวนการในการพัฒนาเยาวชนคนไทยเพื่อยกระดับและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้นจะต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ โดยสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และต้องถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจว่าการบริหารสถานศึกษาสามารถรับประกันได้ว่าผู้เรียนมีคุณภาพ และมีการดำเนินงานในการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สำคัญคือพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพสูง มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้การอบรมพัฒนาเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (Office of the Education Council, 2018)

การจัดการเรียนการสอนของไทยที่ผ่านมา มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านหนังสือเพียงอย่างเดียว เน้นการท่องจำ เป็นผู้ฟังอย่างเดียว ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง ใช้วิธีการสอนแบบเดียวกันโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนที่มีความสามารถในการรับรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะ การคิด วิเคราะห์ ขาดทักษะการเชื่อมโยงในชีวิต ขาดทักษะการสื่อสาร (Piyanuch Peamwiriwon, 2013)

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนที่ผ่านมา พบประเด็นปัญหาในหลายด้าน อาทิ การละเลยที่จะพิจารณาถึงความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียน และการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้กับการนำมาใช้ในชีวิตจริงไม่ได้ ไม่มีสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร การประเมินผลผู้เรียนยังไม่มีความเป็นระบบไม่สามารถนำมาใช้ได้จริงและยังไม่มี การนำข้อมูลสะท้อนกลับมาปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม กระแสของการปฏิรูประบบการศึกษาจึงเริ่มถูกผลักดันให้เกิดผลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในช่วงปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดกระแสความต้องการที่พยายามจะผลักดันให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทบทวนแนวคิด และการกำหนดบทบาทใหม่ของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้สอน ผู้บริหาร สถานศึกษาและผู้ปกครองของผู้เรียน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาวิกฤตของการศึกษาและผู้เรียนต่อไป และแนวทางหนึ่งที่ได้รับ การยอมรับว่าสมควรที่จะนำมาปรับใช้กับระบบการศึกษาของประเทศไทย ก็คือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน (Rung Keawdang, 2010) เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา (Office of the Private Education Commission, 2019) สร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการ ดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายเป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (Sumalee Sriputtarin, 2019)

บทความวิจัยนี้ นำเสนอสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการบริหารและการพัฒนาให้สถานศึกษามีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
3. เพื่อพัฒนาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เพื่อการพัฒนาแนวทางกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด

ตามแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Office of the Basic Education Commission, 2019) ได้กรอบแนวคิดขององค์ประกอบของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง 2) การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ 3) การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก 4) การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน และ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ระหว่างวันที่ 7 กุมภาพันธ์ – 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามมาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 ของการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2019) ได้เป็นกรอบแนวคิด 5 ด้าน ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ครูออกแบบการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านการคิดและลงมือทำจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะและกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

2. การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ครูมีการใช้วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชนและบ้านของนักเรียน รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย มีการผลิตสื่อด้วยตนเองและใช้สื่อเป็นเป็นตัวกลางในการจัดการเรียนการสอน

3. การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูมีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ส่งเสริมให้เด็กรักครู ครูรักเด็กและเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สร้างให้เกิดห้องเรียนที่ไม่มีการแข่งขัน สื่อสารกับนักเรียนโดยใช้ถ้อยคำที่สุภาพ มีการเสริมแรงให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเป็นทีม จัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ครูมีการวิเคราะห์และวัดผลคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการรับรู้เข้าใจและประเมินผลผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ครูแบ่งปันความรู้และประสบการณ์กับผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชน ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ครูและผู้ปกครอง และระหว่างครูและชุมชน

จากแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านสื่อและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก

สะดวก ซึ่งต่างจากระบบการจัดการเรียนรู้ทั่วไปที่เน้นให้เด็กศึกษาหาความรู้จากการสอนของครูโดยตรง แนวการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เกิดขึ้นจากความเชื่อพื้นฐานที่ว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาได้ตามของตัวเอง แต่แตกต่างกันที่ความต้องการ ความสนใจและความถนัด รวมไปถึงทักษะต่าง ๆ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงไม่ควรที่จะเป็นไปในแนวทางเดียว ควรมีความหลากหลายและตอบสนองได้กับเด็กทุกกลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 51 คน และครู 1,664 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ในปีการศึกษา 2563 จาก 51 แห่ง จำนวน 1,715 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำนวน 368 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้มา โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งประชากร ออกเป็นกลุ่มตามโรงเรียนที่สังกัดจำนวนทั้งสิ้น 51 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจาก 51 โรงเรียน โดยการจับสลากชื่อโรงเรียน จำนวน 46 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนเลือกกลุ่มตัวอย่างมา 8 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน และครู กลุ่มละ 7 คน จะทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นคำถามให้เลือกตอบ โดยใช้มาตราวัดแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ (5 – Point Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24 – .72 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .96 และแบบสอบถามสภาพพึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24 – .78 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .97

3. การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Priority Needs Index (PNI_{Modified}) (Suwimon Wongwanich, 2015) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1. **กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก** (Key Informant) ในการตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนา ระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน มีบทบาทในการให้ คำแนะนำเกี่ยวกับ แนวทางพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ด้านครูผู้สอนดีเด่น เป็นครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** มี 2 ฉบับ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีค่าดัชนีความ สอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3. **การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล** แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก สร้างข้อสรุปจากเนื้อหาที่ได้จากการ สัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และนำเสนอโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 2 ผู้วิจัย ร่างแนวทางพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใน ขั้นตอนหนึ่งและข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร แนวทางพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของครูในโรงเรียน นำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม โดยการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม รายละเอียดดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง	3.91	.63	มาก	4.67	0.47	มากที่สุด
2. การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้	3.93	.62	มาก	4.65	0.43	มากที่สุด
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	4.01	.63	มาก	4.68	0.44	มากที่สุด
4. การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน	4.03	.62	มาก	4.67	0.46	มากที่สุด
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ	3.80	.50	มาก	4.71	0.32	มากที่สุด
รวม	3.93	.52	มาก	4.68	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ($\bar{X} = 4.03$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ($\bar{X} = 3.80$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.65-4.68$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ($\bar{X} = 4.71$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.65$)

2. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง	3.91	4.67	0.20	2
2. การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้	3.93	4.65	0.18	3
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	4.01	4.68	0.17	4
4. การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน	4.03	4.67	0.16	5
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ	3.80	4.71	0.24	1
รวม	3.93	4.68	0.19	-

จากตารางที่ 2 พบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน มีความสำคัญของการจำเป็น (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนโดยรวมเท่ากับ 0.19 ซึ่ง 3 อันดับแรก คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ รองลงมาคือการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาการพัฒนาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ที่ได้การสัมภาษณ์มีแนวทางพัฒนา ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง สถานศึกษาควรพัฒนาและออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง มีแผนการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ฝึกทักษะการแสดงออกให้ผู้เรียน

ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูจัดหาสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยครูสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูควรออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เด็กรักเด็ก มีการเสริมแรงให้กำลังใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

ด้านการตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ครูควรใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา วัดผลด้านความรู้ในรูปแบบการวัดที่ทำนายความสามารถของผู้เรียน ใช้วิธีการวัดที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อนำผลที่ได้ไปเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ครูควรสะท้อนความคิดและการอภิปรายภายใต้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.92-5.00$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ด้านการตรวจสอบและประเมินผู้เรียน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ($\bar{X} = 5.00$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.92$) ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการใช้สื่อ

เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($\bar{X} = 4.92$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.72$) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง	4.92	0.11	มากที่สุด	4.72	0.18	มากที่สุด
ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.92	0.18	มากที่สุด
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.92	0.18	มากที่สุด
ด้านการตรวจสอบและประเมินผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.88	0.11	มากที่สุด
ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.84	0.17	มากที่สุด
รวม	4.98	0.02	มากที่สุด	4.86	0.05	มากที่สุด

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1) การศึกษาสภาพปัจจุบันของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบทของการดำเนินงานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ในปัจจุบันสถานศึกษายังเน้นไปที่การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน โดยครูใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ความรู้ในรูปแบบการวัดที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน ใช้วิธีการวัดที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อนำผลที่ได้ไปเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Anucha Samanmit, 2018) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hartikainen, Rintala, Pylväs and Nokelainen (2019) เรื่องแนวคิดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและการวัดผลการเรียนรู้: การทบทวนการวิจัยในวิศวกรรมศาสตร์อุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำได้รับความสนใจทางการเมือง การเรียนการสอนและการวิจัยเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำนั้นกว้าง ผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนใหญ่มักเป็นบวก การวิจัยนี้ทำให้เห็นภาพรวมของการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษาทางวิศวกรรมโดย

ตอบคำถามสองข้อ คำถามการวิจัย (1) แนวคิดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ถูกกำหนดและเป็นธรรมชาติในทางวิศวกรรมอย่างไร (2) ผลการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และการเรียนรู้วัดได้อย่างไร ในการวิจัยระดับอุดมศึกษาด้านวิศวกรรม ทกสิบหกบทความเชิงประจักษ์ถูกวิเคราะห์แบบอุปนัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ จากการวิเคราะห์พบว่ามีการใช้งานอยู่ การเรียนรู้ถูกกำหนดในรูปแบบต่าง ๆ และในบางบทความไม่ได้กำหนดได้เลย นอกจากนี้การให้เหตุผล (เชิงทฤษฎีหรือเชิงประจักษ์) สำหรับการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ นั้นแทบไม่มีรายงาน สุดท้ายตัวชี้วัดที่ใช้ในการวัดผลกระทบของการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับข้อมูลรายงานตนเองของนักเรียน และมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตรเฉพาะในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

2) สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ครูสะท้อนความคิดและการอภิปรายภายใต้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้บริหารและชุมชน ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Office of the Basic Education Commission, 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pensri Pongprapapan, Tippaphan Deawprasert, Wisaline Nuganya (2013) เรื่องสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรทำการวัดและประเมินผล แล้วสะท้อนผลที่ได้นำไปปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับที่จะพัฒนา คือ ส่งเสริมผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ครูสะท้อนความคิดและการอภิปรายภายใต้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้บริหารและชุมชน ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Suchada Namjaidee, 2009) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Soodchalerm Sattrapruak (2017) เรื่องการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการร่วมมือและในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม คือ ปัจจัยการเตรียมความพร้อม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางบวก สำหรับปัญหาอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า การศึกษาด้วยตนเองทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่เพียงพอต่อการศึกษาในส่วนของข้อเสนอแนะ พบว่า ควรส่งเสริมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีและแหล่งการศึกษาเรียนรู้

3. การศึกษาพัฒนาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง สถานศึกษาพัฒนาและออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยการร่วมกันประชุมปรึกษาหารือจากทุกส่วน ทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตรงกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งครูเน้นการฝึกทักษะการแสดงออกให้ผู้เรียน เน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าการศึกษาแค่ในตำราเพียงอย่างเดียว มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง ในบริบทที่

หลากหลายผ่านการเรียนรู้แบบโครงงาน ที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน ครูจะเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเท่านั้น แล้วเมื่อผู้เรียนทำทุกกระบวนการเสร็จสิ้นแล้ว นักเรียนจะเป็นผู้นำเสนอผลงานของตนเอง ทั้งนี้ก็เพื่อฝึกทักษะการแสดงออกและการแก้ปัญหาอย่างรอบด้านในคราวเดียวกันด้วย มีแผนการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ให้เป็นการศึกษาสำหรับผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (Vicharn Panich, 2012) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Varinporn Funfuengfu (2019) เรื่องการจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและการนำเสนอข้อมูล ลักษณะการจัดการเรียนรู้ Active Learning ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรม สามารถบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เรียนรู้ และเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีรูปแบบและเทคนิคของการจัดการเรียนรู้ Active Learning ที่หลากหลาย โดยผู้สอนสามารถนำมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และความสำเร็จในการเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะ และเชื่อมโยงองค์ความรู้ นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

2) การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ครูสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อที่หลากหลาย โดยอาจจะเป็นสื่อทั้งในและนอกโรงเรียน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ จัดค่ายกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนานไปกับการเรียนรู้ มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้คุ้มค่ามากที่สุด สถานศึกษาส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนลงไปสัมผัสกับชุมชนและเอาสิ่งที่อยู่ในชุมชนมาใช้ในการเรียนรู้ในรูปแบบของการบูรณาการ ครูมีการจัดหาสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ การจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ในลักษณะของโครงงาน ระหว่างวิชาต่าง ๆ อย่างมีความหมายตามสภาพความเป็นจริงในชีวิตหรือสภาพปัญหาสังคมที่ซับซ้อน (Niramorn Satawut, 2018) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Puspitarini and Hanif (2019) เรื่องการใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ของครูโดยใช้วิธีการบรรยายและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ คือหนังสือ การใช้วิธีการบรรยายในกระบวนการเรียนรู้ไม่ดึงดูดนักเรียน ดังนั้น นักเรียนจึงไม่เข้าใจเนื้อหาที่นำเสนอ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนลดลง นอกจากนี้ แหล่งเรียนรู้อีกจะใช้เป็นหนังสือซึ่งความรู้ได้ทั้งหมดมาจากหนังสือ ทำให้นักเรียนเบื่อและเข้าใจเนื้อหาได้ยาก ผลจากการสัมภาษณ์ นักเรียนจะสนใจกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น โดยใช้สื่ออื่นนอกเหนือจากหนังสือ ดังนั้น ทางเลือกอื่นในกระบวนการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทางเลือกหนึ่ง คือการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูมีการวางแผนและออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศแห่งการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ผู้เรียนเอื้ออาทร รัก

ใคร่ปรองดองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการเสริมแรงให้กำลังใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อผู้เรียนทำสิ่งที่พึงประสงค์ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวกและจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ สร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เด็กรักเด็ก มีการให้รางวัลและชมเชยตามโอกาสที่เหมาะสม (Jirapon Sriprasead, 2016) สอดคล้องกับงานวิจัยของ DAG, Sumuer and Durdu (2019) เรื่องการรับรู้และประสบการณ์ของครูก่อนรับราชการ: หลักสูตรตามรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและสิ่งแวดล้อมที่ใช้งานอยู่ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำคือพื้นที่ทางกายภาพที่เสริมด้วยเทคโนโลยีและการโต้ตอบ สะดวกในการประยุกต์ใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและมีส่วนร่วม ช่วยให้ผู้เรียนไปกับการมีส่วนร่วม ประสบการณ์สำหรับนักศึกษาและคณาจารย์ การศึกษานี้ศึกษาการรับรู้ของครูก่อนเข้ารับราชการ และประสบการณ์ในหลักสูตรในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ครูก่อนรับราชการแปดสิบคน เข้าร่วมในสองหลักสูตรแยกกันซึ่งออกแบบตามกลยุทธ์กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ในห้องเรียนการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการรับรู้ของผู้เข้าร่วมเกี่ยวกับหลักสูตรนี้เป็นผลดีต่อความตระหนักรู้ ความน่าเคารพความรับผิดชอบส่วนบุคคล ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน นอกจากนี้การรับรู้และประสบการณ์ของพวกเขาเกี่ยวกับการใช้งานรูปแบบการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมเป็นไปในเชิงบวก

4) การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ครูทำการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย อาทิเช่น การสังเกต การตอบคำถาม การอภิปรายผล วิธีการเหล่านี้จะทำให้วัดผลผู้เรียนได้ในหลากหลายมิติ มากกว่าการทำข้อสอบเพียงอย่างเดียว เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาผู้เรียนในลำดับต่อไป ครูวัดผลด้านความรู้ในรูปแบบการวัดที่ทำหายความสามารถของผู้เรียน โดยใช้วิธีการวัดที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและเป็นไปเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ครูวัดผลด้านความรู้ในรูปแบบการวัดที่ให้ผู้รู้สึกว่าอยากรู้ อยากลอง สนุกไปกับการวัดประเมินผล สร้างบรรยากาศให้เป็นเกมแห่งการแข่งขัน ทำหายความสามารถของผู้เรียน (Burachai Sirimahasakom, 2017) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hartikainen, Rintala, Pylväs and Nokelainen (2019) เรื่องแนวคิดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และการวัดผลการเรียนรู้: การทบทวนการวิจัยในวิศวกรรมศาสตร์อุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ได้รับความสนใจทางการเมือง การเรียนการสอนและการวิจัยเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำนั้นกว้าง ผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การวัดผลของการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษาทางวิศวกรรม โดยตอบคำถามสองข้อ คำถามการวิจัย (1) แนวคิดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ถูกกำหนดและเป็นธรรมในทางวิศวกรรมอย่างไร (2) ผลการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และการเรียนรู้วัดได้อย่างไร ในการวิจัยระดับอุดมศึกษาด้านวิศวกรรม ทกลีบหกบทความเชิงประจักษ์ถูกวิเคราะห์แบบอุปนัย ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ จากการวิเคราะห์พบว่า มีการใช้งานอยู่ การเรียนรู้ถูกกำหนดในรูปแบบต่าง ๆ และในบางบทความไม่ได้กำหนดไว้เลย นอกจากนี้ การให้เหตุผล (เชิงทฤษฎีหรือเชิงประจักษ์) สำหรับการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ นั้นแทบไม่มีรายงาน สอดคล้องกับข้อสังเกตที่ใช้ในการวัดผลกระทบบของการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นที่มีต่อผล การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่มุ่งเน้นอยู่กับข้อมูลรายงานตนเองของนักเรียน และมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตรเฉพาะในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และครูกับชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน จากนั้นนำผลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ สะท้อนความคิด และการอภิปรายภายใต้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองจนสามารถนำมาซึ่งองค์ความรู้ แล้วมีการวัดประเมินผลจนสามารถนำผลที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้เรียนเกิดทักษะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนกับครู กล่าวถึงในสิ่งที่สงสัย กล่าวตอบได้อย่างมั่นใจ ตลอดจนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง (Office of the Basic Education Commission, 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Soodchalem Sattrapruerk (2017) เรื่องการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการร่วมมือและในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม คือ ปัจจัยการเตรียมความพร้อม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางบวก สำหรับปัญหาอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า การศึกษาด้วยตนเองทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่เพียงพอต่อการศึกษา ในส่วนของข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีการส่งเสริมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้

สรุปผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พบว่า

1) สภาพปัจจุบันของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ

2) สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้

2. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็น จากมากไปหาน้อย คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกและการตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ตามลำดับ

3. แนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน พบว่า

1) ผลการศึกษาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ที่ได้จากการสัมภาษณ์มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง สถานศึกษาพัฒนาและออกแบบหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง

มีแผนการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ผักกักขะการแสดงออกให้ผู้เรียน

(2) การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูจัดหาสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยครูสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

(3) การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เด็กรักเด็ก มีการเสริมแรงให้กำลังใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

(4) การตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ครูใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา วัดผลด้านความรู้ในรูปแบบการวัดที่ทำทหายความสามารถของผู้เรียน ใช้วิธีการวัดที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อนำผลที่ได้ไปเพื่อพัฒนาผู้เรียน

(5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ครูสะท้อนความคิดและการอภิปรายภายใต้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้ปกครองและชุมชน ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้

2) ผลการประเมินแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ผลจากการวิจัยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พบว่า สภาพปัจจุบันของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ อยู่ในระดับต่ำสุดและมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ครูควรสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และครูกับชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน จากนั้นนำผลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้

2. ผลจากการวิจัยความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พบว่า ด้านที่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ดังนั้น ครูควรสะท้อนความคิดและการอภิปรายภายใต้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองจนสามารถนำมาซึ่งองค์ความรู้ แล้วมีการวัดประเมินผลจนสามารถนำผลที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรนำแนวทางซึ่งเป็นผลจากการวิจัยไปใช้ปฏิบัติหรือดำเนินการในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน
2. ควรวิจัยและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยจะเป็นองค์ความรู้ให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปเป็นแนวทางในการวางทิศทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น และผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหาร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

References

- DAĞ, F., Sumuer, E., & Durdu, L. (2019). *Pre-service Teachers' Perceptions and Experiences: Courses Based on the Active Learning Model and Environment*. Turkey: Kocaeli University.
- Funfuengfu, V. (2019). The Success of Active Learning Management. *Valaya Alongkorn Review (Humanities and Social Science)*, 9(1), 135–145.
- Hartikainen, S., Rintala, H., Pylväs, L., & Nokelainen, P. (2019). The Concept of Active Learning and the Measurement of Learning Outcomes: A Review of Research in Engineering Higher Education. *Education Sciences*, 9(4), 276.
- Namjaidee, S. (2009). *The development process into a learning community*. Khon Kaen: Khon Kaen University.
- Office of the Basic Education Commission. (2019). *Quality Assessment Guidelines according to basic education standards for insurance purposes Internal quality of the school*. Bangkok: National Buddhism Printing Company.
- Office of the Education Council. (2018). *Education in Thailand 2018*. Bangkok: Prigwhan Graphic.
- Office of the Private Education Commission. (2019). *Internal quality assurance in general educational Institutions is governed by the law of the Ministry of education quality assurance*. Bangkok: Ladprao Commercial Printing Company.

- Panich, V. (2012). *Ways to create learning for students in the 21st century*. Bangkok: Tathata Publication Co., Ltd.
- Peamwiriwon, P. (2013). *Poor curriculum and quality* (2nd ed.). Bangkok: Suweeriyasan.
- Pongprapapan, P., Deawprasert, T., & Nuganya, W. (2013). Effectiveness of a Student–Centered Teaching–Learning Strategy as Perceived by Faculties and Students in Bangkokthonburi. *University Nursing Journal of the Ministry of Public Health*, 21(2), 29–38.
- Puspitarini, Y. D., & Hanif, M. (2019). Using Learning Media to Increase Learning Motivation in Elementary School. *Anatolian Journal of Education*, 4(2), 53–60.
- Keawdang, R. (2010). *Revolutionizing Thai Education* (5th ed.). Bangkok: Pimdee.
- Sadtawut, N. (2018). *Integrated Teaching*. Bangkok: Amarin Printing.
- Samanmit, A. (2018). The Development of Mathematics Learning Activity Based on Active Learning by Participation of Teachers in Ratchaburi Province. *Proceedings of ACE CMU 1st at July 2–3, 2018, Chiang Mai University*, 540–551.
- Sattrapruek, S. (2017). Flipped Classroom in 21st Century Learning for Development of Learning and Innovation Skills. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University*, 28(1), 100–108.
- Sirimahasakorn, B. (2017). *The study of readiness to provide basic education*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Sriprasead, J. (2016). *Physical Education Teaching Skills and Techniques at the Primary Level*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Sriputtarin, S. (2019). *Educational Quality Assurance* (4th ed.). Khon Kaen: Klungnanawitthaya press.
- Wongwanich, S. (2015). *Needs Assessment Research* (3rd ed.). Bangkok: V Print (1991) Co, Ltd.